

Spis treści

Grażyna Firlit-Fesnak

Wstęp	11
Einleitung (Übersetzung ins Deutsche)	17

Ulrich Mergner

I. Gesellschaftliche Integration als Aufgabe von Sozialpolitik und Sozialer Arbeit – (Neu)–Bestimmung in der Postmoderne? ...	25
1. Wie kann man die gesellschaftliche Funktion Sozialer Arbeit bestimmen und was ist darunter zu verstehen, wenn wir hier von „gesellschaftlichen Integration“ als Aufgabe sprechen?	25
2. Was verstehen wir unter „Postmoderne“ und warum ist die Aufgabe der „gesellschaftlichen Integration“ in ihr neu zu bestimmen?	31
3. Wie ist das Verhältnis von Sozialer Arbeit und Sozialpolitik und ihren jeweiligen Aufgaben aus meiner persönlichen Sicht zu bestimmen?	33

Ulrich Mergner (przekład na język polski)

I. Integracja społeczna jako zadanie dla polityki społecznej i pracy socjalnej – nowe definiowanie pojęć w dobie postmodernizmu	37
1. Jak można określić społeczną funkcję pracy socjalnej i jak należy rozumieć pojawiające się tutaj pojęcie „integracji społecznej” jako zadanie?	37
2. Co rozumiemy pod pojęciem „postmodernizmu” i dlaczego należy na nowo wyznaczyć zadanie „społecznej integracji” w postmodernizmie?	42
3. Jak należy według mnie określić relacje pomiędzy pracą socjalną i polityką społeczną oraz ich poszczególnymi zadaniami?	44
Podsumowanie	46

Jacek Męcina

II. Bezrobocie w Polsce jako czynnik ubóstwa i dezintegracji społecznej – skala zjawiska i instrumenty przeciwdziałania	49
Wstęp	49
1. Czynniki zwiększające ryzyko ubóstwa w Polsce	50
2. Przeciwdziałanie bezrobociu i świadczenia dla bezrobotnych	54

3. Aktywne instrumenty rynku pracy	60
Podsumowanie	63

Jacek Męcina (Übersetzung ins Deutsche)

II. Arbeitslosigkeit als Faktor der Armut und sozialer Desintegration	
– Ausmaß des Problems und Gegenmaßnahmen	65
Einleitung	65
1. Faktoren, die das Armutsrisiko in Polen erhöhen	66
2. Maßnahmen gegen Arbeitslosigkeit und Leistungen für Arbeitslose ..	71
3. Die aktiven Instrumente des Arbeitsmarktes	77
Zusammenfassung	81

Gerd Sadowski

III. Teilhabe durch Erwerbsarbeit	83
Einleitung	83
1. Zentralwert Erwerbsarbeit	83
2. Gesetzliche Grundlagen und Finanzierung der Hilfen zur Arbeit ..	86
3. Zielgruppen und Überwindung der Arbeitslosigkeit	88
4. Soziale Arbeit in der Beschäftigungsförderung	91
Zusammenfassung	92

Gerd Sadowski (przekład na język polski)

III. Uczestnictwo poprzez pracę zarobkową	95
Wstęp	95
1. Wartość centralna – praca zarobkowa	95
2. Prawne podstawy i finansowanie wsparcia zatrudnienia	98
3. Grupy docelowe i przezwyciężenie bezrobocia	99
4. Praca socjalna we wspieraniu zatrudnienia	103
Podsumowanie	104

Ryszard Szarfenberg

IV. Ubóstwo zielonej wyspy	107
Wstęp	107
1. Zielona wyspa	107
2. Ubóstwo i wykluczenie na zielonej wyspie	110
3. Rząd zielonej wyspy i jego reformy	116
Podsumowanie	122

Ryszard Szarfenberg (Übersetzung ins Deutsche)

IV. Armut der grünen Insel	125
Einleitung	125
1. Die grüne Insel	126

2. Armut und Ausgrenzung auf der grünen Insel	128
3. Die Regierung der grünen Insel und ihre Reformen	135
Zusammenfassung	142

Sigrid Leitner

V. Armut in Deutschland	145
Einleitung	145
1. Empirische Evidenz	146
2. Instrumente der Armutsbekämpfung	148
Zusammenfassung: Fazit und Ausblick	152

Sigrid Leitner (przekład na język polski)

V. Bieda w Niemczech	155
Wstęp	155
1. Dowody empiryczne	156
2. Instrumenty do walki z ubóstwem	159
Podsumowanie i perspektywy	163

Michał Żejmis

VI. Uwarunkowania integracji osób niepełnosprawnych	
w Rzeczypospolitej Polskiej	167
Wstęp	167
1. Skala zjawiska niepełnosprawności w społeczeństwie polskim ...	167
2. System orzecznictwa o niepełnosprawności w Rzeczypospolitej Polskiej	169
3. Charakterystyka społeczno-ekonomiczna zbiorowości osób niepełnosprawnych w perspektywie polityki społecznej.	170
4. Ochrona zdrowia osób niepełnosprawnych	172
5. Zatrudnienie osób niepełnosprawnych	173
6. Edukacja osób niepełnosprawnych	177
7. Dostęp osób niepełnosprawnych do informacji i kultury	180
8. Mobilność przestrzenna osób niepełnosprawnych	183
9. Postawy wobec osób niepełnosprawnych	186
Podsumowanie: perspektywy integracji osób niepełnosprawnych w Rzeczypospolitej Polskiej	189

Michał Żejmis (Übersetzung ins Deutsche)

VI. Bedingungen der Integration von Behinderten Personen	
in der Republik Polen	195
1. Behinderungen in der polnischen Gesellschaft	195
2. Das System der Begutachtung von Behinderungen in der Republik Polen	197

3. Soziale und ökonomische Charakterisierung der Gruppe von behinderten Personen aus sozialpolitischer Perspektive	198
4. Gesundheitsschutz von behinderten Personen	201
5. Beschäftigung von behinderten Personen	202
6. Ausbildung von behinderten Personen	206
7. Informations- und Kulturzugang von Behinderten	209
8. Räumliche Mobilität von Behinderten	213
9. Einstellungen gegenüber behinderten Personen	215
Zusammenfassung: Aussichten der Integration von Behinderten in der Republik Polen	219

Rita Raudeliūnaitė (przekład na język polski)

VII. Sytuacja osób niepełnosprawnych na litewskim rynku pracy . .	225
Wstęp	225
1. Sytuacja osób niepełnosprawnych na rynku pracy w świetle badań . .	227
2. Wpływ czynników subiektywnych i obiektywnych na integrację osób niepełnosprawnych na rynku pracy	229
Podsumowanie	232

Rita Raudeliūnaitė (Übersetzung ins Deutsche)

VII. Die Situation Behinderter auf dem Arbeitsmarkt in Litaun . . .	235
Einleitung	235
1. Die Situation von Behinderten auf dem Arbeitsmarkt	237
2. Einfluss subjektiver und objektiver Faktoren auf die Integration Behinderter auf dem Arbeitsmarkt	240
Zusammenfassung	243

Justyna Godlewska

VIII. Imigranci i polityka integracyjna w Polsce	247
Wstęp	247
1. Charakterystyka napływów migracyjnych	247
2. Założenia polskiej polityki integracyjnej	250
3. Polska na tle innych krajów – Indeks Polityki Integracji Imigrantów 2011	253
Podsumowanie	255

Justyna Godlewska (Übersetzung ins Deutsche)

VIII. Einwanderer und die Integrationspolitik in Polen	257
Einleitung	257
1. Beschreibung der Einwanderungszuflüsse	257
2. Voraussetzungen der polnischen Integrationspolitik	261

3. Polen im Vergleich mit anderen Ländern – Integrations- und Migrationsindex (MIPEX 2011)	263
Zusammenfassung	266

Markus Ottersbach

IX. Migration, Integrationspolitik und Soziale Arbeit in Deutschland ..	269
1. Historische Perspektive: Deutschland als Einwanderungsland? ..	270
2. Die Situation der Bewohner(innen) mit Migrationshintergrund ..	273
3. Die subjektive Bewältigung der Lebenslage.	278
Zusammenfassung - Soziale Arbeit in der Migrationsgesellschaft ...	283

Markus Ottersbach (przekład na język polski)

IX. Migracja, polityka integracyjna i praca socjalna w Niemczech	287
Wstęp	287
1. Perspektywa historyczna: Niemcy jako kraj docelowy?	288
2. Sytuacja ludności z życiorysem migracyjnym	291
3. Indywidualne strategie radzenia sobie z sytuacją życiową	295
Podsumowanie – praca socjalna w społeczeństwie migracyjnym ..	300

Łukasz Łotocki

X. Integracja różnych grup etnicznych i narodowych w Polsce	305
1. Mniejszości narodowe i etniczne	305
2. Imigranci i cudzoziemcy	310
Podsumowanie	315

Łukasz Łotocki (Übersetzung ins Deutsche)

X. Integration von verschiedenen ethnischen und nationalen Gruppen in Polen	319
Einleitung	319
1. Die nationalen und ethnischen minderheiten	319
2. Einwanderer und Ausländer	325
Zusammenfassung	331

Notker Schneider

XI. Minderheiten in Deutschland	335
1. Definition einer Minderheit	335
1.1 Allgemeine Bestimmungen	335
1.2 Rechtliche Bestimmungen	336
1.3 Wesentliche Inhalte des Rahmenübereinkommens	337
1.4 Nationale Minderheiten – Systematische Klärungen	338
2. Anerkannte Minderheiten in Deutschland	339
2.1 Die dänische Minderheit	340

2.2 Die deutschen Sinti und Roma	341
3. Ansätze für Sozialpolitik und Soziale Arbeit.	343
3.1 Deutsche Sinti und Roma und europäische Roma	343
3.2 Praxisbeispiel: Rom e.V. und Amaro Kher	344
Zusammenfassung	345

Notker Schneider (przekład na język polski)

XI. Mniejszości w Niemczech	347
1. Definicja mniejszości	347
1.1 Podstawowe pojęcia	347
1.2 Regulacje prawne	348
1.3 Istotne treści Konwencji Ramowej	349
1.4 Mniejszości narodowe – rozważania systemowe	350
2. Mniejszości uznawane w Niemczech	351
2.1 Mniejszość duńska	352
2.2 Niemieccy Sinti i Romowie	352
3. Założenia dla polityki społecznej i pracy socjalnej	354
3.1 Niemieccy Sinti oraz Romowie i europejscy Romowie	354
3.2. Przykład z praktyki: Rom e.V. i Amaro Kher	355
Podsumowanie	356

Biogramy autorów i redaktorów naukowych	359
Autoren und ihre berufliche Vita	359